

Hovot Halévavot

Introduction - Porte 4 - Chaar Habita'hon

בבטחון על האלהים יתברך לבדו.
אמר המחבר מפני שקדם מאמרנו בחיוב קבלת עבודת האלהים ראיתי להביא אחריו מה שהוא צריך יותר מכל הדברים לעובד האלהים יתברך והוא הבטחון עליו בכל דבריו בעבור מה שיש בו מן התועלות הגדולות בענין התורה ובענין העולם. ותועלותיו בו בתורתו מהן מנוחת נפשו ובטחונו על אלהיו יתברך כמו שהעבד חייב לבטח על אדוניו מפני שאם איננו בוטח באלהים בוטח בזולתו ומי שבוטח בזולת יי מסיר האלהים השגחתו מעליו ומניח אותו ביד מי שבטח עליו ויהיה כמי שנאמר בו (ירמיה ב יג) ואמר (תהלים קו כ) ואמר הכתוב (ירמיה יז ז) ואמר (תהלים מ ה) ואמר (ירמיה יז ה) .
ואם יבטח על חכמתו ותחבולותיו וכח גופו והשתדלותו ייגע לריק ויחלש כחו ותקצר תחבולתו מהשיג חפצו כמו שאמר הכתוב (איוב ה יג) ואמר (קהלת ט יא) ואמר (תהלים לד יא) .
ואם יבטח ברוב עשרו יוסר ממנו וישאר לזולתו כמו שאמר הכתוב (איוב כז יט) ואמר (משלי כג ד) ואמר (משלי כג ה) ואמר (ירמיה יז יא) או תמנע ממנו הנאתו בו כאשר אמר החכם (קהלת ו ב) ויהיה אצלו פקדון ששומר אותו מן הפגעים עד שישוב למי שהוא ראוי לו כמו שאמר (קהלת ב כו) ואמר (איוב כז יז) . ואפשר שיהיה הממון סבת רעתו ואבדן נפשו כמו שאמר הכתוב (קהלת ה יב) .
ומהם שהבוטח באלהים יביאנו הבטחתו עליו שלא יעבד זולתו ושלא יקוה לאיש ולא ייחל לבני אדם ולא יעבדם להתרצות אליהם ולא יחניף להם ולא יסכים עמהם בבלתי עבודת

A la découverte du Beth Hamikdash

Un livre référence sur le Temple de Jérusalem. Une centaine d'illustrations et une description encyclopédique du Beth Hamikdash et de son histoire.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

האלהים ולא יפחידהו ענינם ולא יירא ממחלקותם אבל יתפשט
מבגדי טובותם וטרח הודאתם וחובת תגמולם ואם יוכיח אותם
לא יזהר בכבודם ואם יכלימם לא יבוש מהם ולא ייפה להם
השקר כמו שאמר הנביא (ישעיה נ ז) ואמר (יחזקאל ב ו) ואמר
(יחזקאל ב ו) ואמר (ירמיה א ח) ואמר (ירמיה א יז) ואמר
(יחזקאל ג ט) .

ומהן שהבוטח באלהים יביאהו בטחונו לפנות את לבו מעניני
העולם וליחד לבבו לעניני העבודה ויהיה דומה במנוחת נפשו
ורחב לבו ומעוט דאגתו לעניני עולמו לבעל האלכימיה והוא
היודע להפך הכסף לזהב והנחשת והבדיל לכסף על ידי חכמה
ומעשה. ועוד כי הבוטח באלהים יש לו עליו יתרון בעשרה
דברים

תחלתם שבעל הכימיה צריך לדברים מיחדים למלאכה לא יגמר
לו דבר זולתם ולא ימצאם בכל עת ובכל מקום. והבוטח
באלהים טרפו מבטח לו מכל סבה מסבות העולם כמו שאמר
הכתוב (דברים ח ג) כי הסבות אינן נבצרות ממנו בכל עת ובכל
מקום כאשר ידעת מדבר אליהו עם העורבים ועם האשה
האלמנה ועגת רצפים וצפחת המים ודבר עובדיהו עם הנביאים
שאמר (מלכים א' יח יג) ואמר (תהלים לד יא) ואמר (תהלים
לד י) .

והשני כי בעל הכימיה צריך למעשים ולמלאכות לא ישלם לו
חפצו זולתם ואפשר שימיתוהו ריחם ועשנם עם התמדת
העבודה ואורך היגיעה בהם לילה ויומם. והבוטח באל ב בטחה
מהפגעים ולבו בטוח ממצא הרעות וכל אשר יבואנו מאת
האלהים יהיה לו לששון ולשמחה וטרפו בא אליו במנוחה
והשקט ושלוה כמו שכתוב (תהלים כג ב) .
והשלישי כי בעל הכימיה אינו מאמין על סודו זולתו מיראתו על
נפשו. והבוטח באלהים איננו ירא משום אדם בבטחונו אבל הוא
מתפאר בו כמו שאמר דוד המלך עליו השלום (תהלים נו יב) .
והרביעי כי בעל הכימיה אינו נמלט מהזמין מהזהב והכסף

A la découverte du Beth Hamikdash

Un livre référence sur le Temple de Jérusalem. Une centaine d'illustrations et une description encyclopédique du Beth Hamikdash et de son histoire.

הרבה לעת צרכו או שלא יזמין מהם כלום אלא כפי שיספיק לזמן מועט. ואם יזמין ממנו הרבה יהיה כל ימיו מפחד על נפשו שלא יאבד ממנו במיני סבות האבדה ולא ישקט לבו ולא תנוח נפשו מפחדו עליו מהמלך והעם. ואם לא יזמין מהם אלא למלאת מחסורו זמן מעט אפשר שיבצר ממנו המעשה בעת הצורך הגדול אליו מפני המנע סבה מסבותיו ממנו. והבוטח באלהים בטחונו חזק באלהים שיטריף אותו כרצונו בעת שירצה ובמקום שירצה כאשר יטריף העבר ברחם אמו והאפרוח בתוך הביצה אשר אין בה מקום מפלש להכנס אליו ממנו דבר מחוצה והעוף באויר והדגים במים והנמלה הקטנה עם חלישותה ויבצר הטרף מהארי עם תקפו בקצת הימים כמו שכתוב (תהלים לד יא) ואמר (משלי י ג) ואמר (תהלים לז כה) . והחמישי שבעל הכימיה תחת יראה ופחד על מלאכתו מן הגדול ועד הקטן שבעם. והבוטח באלהים יראהו הגדולים ונכבדי בני אדם אף החיות והאבנים מבקשים רצונו כמו שנאמר במזמור (תהלים צא א) עד אחריתו ואומר (איוב ה יטכ) עד סוף הענין. והששי שבעל הכימיה אינו בטוח מהחליים והמדויים שמערבבין עליו שמחתו בעשרו ואינם מניחין אותו להנות ממה שיש לו ולא להתענג במה שהשיגה ידו. והבוטח ביי בטוח מן המדויים והחליים אלא על דרך הכפרה או על דרך התמורה כמו שכתוב (ישעיה מ ל) ואמר (ישעיה מ לא) ואמר (תהלים לז יז) . והשביעי שבעל הכימיה אפשר שלא יגיע אל מזונו במה שיש אצלו מן הזהב והכסף מפני שלא יהיה האכל נמצא בעירו בקצת העתים כמה שנאמר (יחזקאל ז יט) ואמר (צפניה א יח) . והבוטח ביי לא יבצר ממנו מזונו בכל עת ובכל מקום עד סוף ימיו כמו שנאמר (איוב ה כ) ואמר (תהלים כג א) ואמר (תהלים לז יט) .

והשמיני שבעל הכימיה איננו מתעכב בשום מקום מיראתו שמא יתגלה סודו. והבוטח באלהים בבטחה בארצו ובמנוחת נפש במקומו כמו שכתוב (תהלים לז ג) ואמר (תהלים לז כט) . והתשיעי שבעל הכימיה לא תלונן הכימיה שלו באחריתו ולא

A la découverte du Beth Hamikdash

Un livre référence sur le Temple de Jérusalem. Une centaine d'illustrations et une description encyclopédique du Beth Hamikdash et de son histoire.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

ישיג בה בעולם הזה זולת הבטחון מן הריש והצרך לבני אדם.
והבוטח ב"י ילוננו גמול בטחוננו בעולם הזה ולעולם הבא כמו
שכתוב (תהלים לב י) ואמר (תהלים לא כ) .

והעשירי שבעל הכימיה אם יודע ענינו תהיה סבת מותו מפני
שמה שהוא משתדל וטורח בו הפך הנהגת העולם ומנהיג הכל
ישליט עליו מי שימיתו כשאינו יודע להעלים את סודו. והבוטח
ב"י כאשר יודע בטחוננו יגדל בעיני הבריות ויכבדוהו בני אדם
ויתברכו בקרבתו ובראייתו ויהיה גורם לתקנת עירו ולדחות
הפגעים מעל אנשי מקומו כמו שכתוב (משלי י כה) וכענין לוט
בצוער.

ומתועלת הבטחון ב"י בענין התורה כי הבוטח ב"י אם הוא בעל
ממון ימהר להוציא חובות האלהים וחובות בני אדם מממנו
בנפש חפצה ורוח נדיבה. ואם איננו בעל ממון יראה כי חסרון
הממון טובה מטובות המקום עליו מפני שנסתלקו מעליו
החובות שהוא חייב בהם לאלהים ולבני אדם בעבורו ומעוט
טרדת לבו בשמירתו והנהגתו כמו שנאמר על אחד מן החסידים
שהיה אומר . אמרו לו אמר ואמרו (משנה אבות ד א) . והבוטח
ב"י ישיג תועלת הממון רצוני לומר פרנסתו ותמנע ממנו טרדת
המחשבה של בעל הממון והתמדת דאגתו לו כמו שאמר החכם
(קהלת ה יא) . "

ומהן כי הבוטח ב"י לא ימנענו רב הממון מבטח ב"י מפני שאיננו
סומך על הממון והוא בעיניו כפקדון צוה להשתמש בו על פנים
מיחדים ובענינים מיחדים לזמן קצוב. ואם יתמיד קיומו אצלו לא
יבעט בעבורו ולא יזכיר טובתו למי שצוה לתת לו ממנו ולא
יבקש עליו גמול הודאה ושבח אבל הוא מודה לבוראו יתברך
אשר שמהו סבה לטובות. ואם יאבד הממון ממנו לא ידאג ולא
יאבל לחסרונו אך הוא מודה לאלהיו בקחתו פקדונו מאתו
כאשר הודה בנתינתו לו וישמח בחלקו ואיננו מבקש הזק זולתו
ולא יחמד אדם בממנו כמו שאמר החכם (משלי יג כה) .
אך תועלות הבטחון בעולם מהן מנוחת הלב מן הדאגות

A la découverte du Beth Hamikdash

Un livre référence sur le Temple de Jérusalem. Une centaine d'illustrations et une description encyclopédique du Beth Hamikdash et de son histoire.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

העולמיות והשלוה מנדנד הנפש וצורה לחסרון תאוותיה
הגופיות והוא בהשקט ובבטחה ובשלוה בעולם הזה כמו שכתוב
(ירמיה יז ז) ואמר (ירמיה יז ח) .

ומהן מנוחת הנפש מלכת בדרכים הרחוקים אשר היא מכלה
הגופות וממהרת השלמת ימי החיים כמו שנאמר (תהלים קב
כד) . ונאמר על אחד מן הפרושים כי הלך אל ארץ רחוקה
לבקש הטרף בתחלת פרישותו ופגע אדם אחד מעובדי כוכבים
בעיר אשר הלך אליה. אמר לו הפרוש . אמר לו האמגושי ,
אמר לו הפרוש . אמר לו האמגושי . אמר לו הפרוש , אמר לו .
ונפסקה טענת הפרוש ושב לארצו וקבל הפרישות מן העת
ההיא ולא יצא מעירו אחר כך.

ומהן מנוחת הנפש והגוף מן המעשים הקשים והמלאכות
המיגעות את הגופות ועזב עבודת המלכים וחקיהם וחמס
אנשיהם. והבוטח ב"י הוא תובע מסבות הטרף מה שיש בו יותר
מנוחה לגופו ושם טוב לו ופנאי ללבו ומה שהוא מפיק יותר
לחובות תורתו עם יתר אמונתו כי הסבה לא תוסיף לו בחקו ולא
תחסרהו ממנו מאומה אלא בגזרת האלהים יתברך כמו שנאמר
(תהלים עה זח) ואמר (תהלים כג ב) .

ומהן מעוט צער נפשו במסחרו ואם תתעכב אצלו פרקמטיא או
אם לא יוכל לגבות חובו או אם יפגעהו חלי בגופו מפני שהוא
יודע כי הבורא יתברך מתקן ענינו יותר ממנו ובוחר לו טוב יותר
ממה שהוא בוחר לעצמו כמו שנאמר (תהלים סב ו) .

ומהן שמחתו בכל ענין שיעתק אליו ואם יהיה כנגד טבעו מפני
בטחונו באלהים שלא יעשה לו אלא הטוב לו בכל ענין כאשר
תעשה האם החומלת לבנה ברחיצתו וחתולו וקשרתו והתרתו
על כרחו כמו שאמר דוד עליו השלום (תהלים קלא ב) .

וכיון שבארתי מתועלות הבטחון באלהים והנאותיו בתורה
ובעולם מה שנזדמן לי אבאר עתה מענין הבטחון שבעה דברים
אחד מהם מה הוא הבטחון. והשני בסבות הבטחון על
הברואים. והשלישי בבאור ההקדמות אשר בעבורן יתחייב

A la découverte du Beth Hamikdash

Un livre référence sur le Temple de Jérusalem. Une centaine d'illustrations et une description encyclopédique du Beth Hamikdash et de son histoire.

הבטחון באלהים וחיוב העסק בסבות. והרביעי בבאור הדברים
אשר בהם יהיה הבטחון וחיוב שבחו וגנותו בהם. והחמישי
בהפרש שיש בין עסק הבוטח באלהים בסבות הטרף ובין עסק
מי שאינו בוטח באלהים בהם. והששי בבאור אפני חיוב גנות
דעת האומרים באריכות התאוות בעולם ומיחלים נפשותם
בקבלת עבודת האלהים כשיגיעו לחפצם בו והם בעלי
המשכונות. והשביעי במפסידי הבטחון באלהים וכל מה שצריך
לדבר בענין הבטחון ולקצר בחלקיו.

A la découverte du Beth Hamikdash

Un livre référence sur le Temple de Jérusalem. Une centaine d'illustrations et une description encyclopédique du Beth Hamikdash et de son histoire.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions